

۴۴۱۲۲۲

مناطق آزاد تجاری-صنعتی

ایران و جهان

www.ketab.ir

تالیف:

حسین کرویسی

یاسمن رحمتی پور

سرشناسه	گروسی، حسین، ۱۳۴۳.
عنوان و پدیدآور	مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران و جهان / تألیف: حسین گروسی، یاسمن رحمتی پور
مشخصات نشر	تهران: نور علم.
مشخصات ظاهری	۲۱۸ص. : نمودار، مصور.
شابک	دوره ۹-۵۰۴-۱۶۹-۶۰۰-۹۷۸
شناسه افزوده	رحمتی پور، یاسمن، ۱۳۶۱، مولف.
موضوع	بندرها و مناطق آزاد بندرها و مناطق آزاد -- ایران بندرها و مناطق آزاد -- مطالعات تطبیقی اقتصاد جهان
رده بندی کنگره	HF ۱۴۱۸ :
رده بندی دیویی	۳۸۷/۱۶ :

نشر نور علم: تهران- انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۹۰- تلفن: ۶۶۴۰۵۸۸۰ و ۶۶۹۵۷۰۲۱
 فروشگاه: خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۹۰- کتاب چرتکه و نور علم-- ۰۹۱۲۲۰۷۹۸۴۹-۰۶۶۱۷۴۹۱۰
 پخش: قلم سینا - انقلاب ۱۲ فروردین- ساختمان ۲۸۶ واحد تلفن ۶۶۹۵۷۰۲۱ و ۶۶۹۵۷۱۲۰

عنوان کتاب: مناطق آزاد تجاری-صنعتی ایران و جهان

تألیف: حسین گروسی، یاسمن رحمتی پور

ناشر: نور علم

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک جلد اول: ۹-۵۰۴-۱۶۹-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

چاپ و صحافی: سورنا

قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با شماره زیر
 ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

فهرست مطالب

۱۱.....	سخن نویسنده.....
۱۳.....	پیشگفتار.....
۲۱.....	فصل اول: مقدمه‌ای بر مناطق آزاد ایران و جهان
۲۳.....	تاریخچه ایجاد مناطق آزاد جهان.....
۲۴.....	استانداردهای بین‌المللی در ایجاد منطقه آزاد.....
۲۵.....	تاریخچه ایجاد مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....
۲۸.....	تعاریف و مفهوم منطقه آزاد.....
۳۰.....	اهداف مناطق آزاد.....
۳۳.....	ویژگی‌های مناطق آزاد.....
۳۶.....	ماهیت ساختاری مناطق آزاد جهان.....
۳۷.....	ماهیت ساختاری مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....
۳۹.....	دیدگاه‌های نظری بکار گرفته شده در ایجاد مناطق آزاد.....
۳۹.....	۱- تئوری‌های تجارت بین الملل.....
۳۹.....	تئوری‌های تجارت بین المللی.....
۳۹.....	نظریه اقتصاددانان کلاسیک و نئوکلاسیک.....
۴۰.....	نظریه مزیت مطلق آدام اسمیت.....
۴۰.....	نظریه مزیت نسبی ریکاردو.....
۴۱.....	نظریه مزیت نسبی هکشر-اهلین.....
۴۱.....	۲- راهبردهای توسعه اقتصادی با نگرش به تجارت بین الملل.....
۴۱.....	بکارگیری راهبرد تجارت خارجی بعنوان عامل محرکه توسعه.....
۴۱.....	راهبرد جانشینی واردات (راهبرد درون نگر):.....
۴۲.....	راهبرد توسعه صادرات (راهبرد برون نگر):.....
۴۲.....	۳- جایگاه مناطق آزاد در راهبردهای توسعه اقتصادی و آثار آن.....
۴۳.....	۴- راهبرد عمومی مزیت‌های رقابتی.....
۴۴.....	۵- دیدگاه توسعه منطقه‌ای پیرامون -مرکز در مناطق آزاد.....

فصل دوم: بررسی مناطق آزاد جهان	۴۵
تعریف سازمان جهانی مناطق آزاد (FZO)	۴۷
مناطق آزاد جهان (سازمان FZO - ۲۰۱۸)	۴۸
- مناطق آسیایی (ASIA REGION)	۴۸
- مناطق آزاد آسیای شرقی (EAST ASIA)	۴۸
- مناطق آزاد آسیای غربی (WEST ASIA)	۴۸
- مناطق آزاد آمریکای شمالی (NORTH AMERICAN)	۴۸
- مناطق آزاد آمریکای جنوبی (SOUTH AMERICAN)	۴۸
- مناطق آزاد خاورمیانه (MIDDLE EAST)	۴۹
- مناطق آزاد آمریکای مرکزی (CENTRAL AMERICAN)	۴۹
- مناطق آزاد جنوب صحرای آفریقا (SUB-SAHARAN AFRICA)	۴۹
- مناطق آزاد اروپای غربی (WESTERN EUROPE)	۴۹
- مناطق آزاد اروپای مرکزی (EAST-CENTRAL EUROPE)	۵۰
- مناطق آزاد شرق اروپا (EAST OF EUROPE)	۵۰
- مناطق آزاد کارائیب (CARIBBEAN REGION)	۵۰
- مناطق آزاد آفریقای شمالی (NORTH AFRICA)	۵۰
برترین‌های مناطق آزاد جهان در سال ۲۰۲۰	۵۱
انواع مشوق‌های در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی دنیا (درصد)	۵۴
سهم مناطق آزاد و ویژه کشورهای مختلف از صادرات آن کشور (درصد)	۵۴
فصل سوم: بررسی تجارب موفق کشورهای آسیایی در ایجاد مناطق آزاد	۵۵
مناطق آزاد آسیا	۵۷
مقدمه	۵۷
کره جنوبی	۵۸
سنگاپور	۵۹
امارات متحده عربی	۶۰
چین	۶۲

هند	۶۳
فصل چهارم: بررسی عملکرد مناطق آزاد کشورهای محیط رقابتی ایران	۶۵
امارات متحده عربی	۶۸
مزایا و ویژگی‌های سه منطقه آزاد در امارت متحده عربی	۷۱
- منطقه آزاد فرودگاه دبی	۷۱
- منطقه آزاد جبل علی	۷۲
- منطقه آزاد فرودگاه ابوظبی	۷۳
ترکیه	۷۴
دلایل موفقیت مناطق آزاد ترکیه	۷۵
روسیه	۷۶
اهداف توسعه مناطق آزاد اقتصادی در روسیه	۷۸
مناطق ویژه ی اقتصادی تولیدی - صنعتی فدراسیون روسیه	۷۹
مناطق ویژه ی اقتصادی گردشگری	۸۰
مناطق ویژه ی اقتصادی بندری	۸۱
عمان	۸۱
قطر	۸۴
جمهوری آذربایجان	۸۵
پاکستان (منطقه آزاد گوآدر)	۸۶
گرجستان	۸۸
ارمنستان	۹۰
قزاقستان	۹۱
طبقه‌بندی ریسک کشورهای محیط رقابتی	۹۴
رتبه جهانی کشورهای محیط رقابتی در شاخص رقابت پذیری	۹۶
رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص سهولت کسب و کار	۹۷
رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص سهولت کسب و کار	۹۹
مقایسه مشوق‌های سرمایه‌گذاری با مناطق آزاد کشورهای همسایه	۱۰۰

فصل پنجم: قوانین و مقررات ناظر بر مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....	۱۰۳
قوانین و مقررات چگونگی اداره مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....	۱۰۵
مهمترین و پرکاربردترین مقررات مرتبط با مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....	۱۱۱
۱- مقررات مالیاتی مناطق آزاد تجاری - صنعتی.....	۱۱۱
۲- ضوابط ثبت شرکتها و مالکیت‌های قانونی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی.....	۱۱۲
۳- مقررات صادرات، واردات و امور گمرکی مناطق آزاد.....	۱۱۴
۴- مقررات کالای همراه مسافر.....	۱۱۵
۵- مقررات تأسیس مراکز علمی و فرهنگی.....	۱۱۵
۶- مقررات ورود، اقامت و اشتغال اتباع خارجی.....	۱۱۶
۷- قوانین و مقررات سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۱۶
فصل ششم: مناطق آزاد تجاری جمهوری اسلامی ایران.....	۱۲۳
مقدمه.....	۱۲۵
منطقه آزاد کیش.....	۱۲۷
منطقه آزاد قشم.....	۱۳۲
منطقه آزاد چابهار.....	۱۳۶
منطقه آزاد ارس.....	۱۴۱
منطقه آزاد اروند.....	۱۴۶
منطقه آزاد انزلی.....	۱۵۰
منطقه آزاد ماکو.....	۱۵۶
منطقه آزاد شهر فرودگاهی امام خمینی (ره).....	۱۶۰
فصل هفتم: بررسی عملکرد مناطق آزاد ایران.....	۱۶۵
عملکرد موفق در تولید و صادرات - سال ۱۳۹۸.....	۱۶۷
آمارهای اقتصادی مناطق آزاد ایران - سال ۱۳۹۸.....	۱۶۸
بررسی مشکلات مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران.....	۱۶۹
- اهداف تولیدی و صنعتی.....	۱۷۱

«هو الجمیل و یحب الجمال»

پیشرفت و تعالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور در تخصیص مشوق‌ها و معافیت‌های موثر و ثبات قوانین و مقررات و کیفیت حکمرانی و مدیریت آن‌ها تحقق پیدا می‌نماید. لذا در بازدید از مناطق آزاد داخلی و خارجی، همواره به دنبال مقایسه مشوق‌ها و مزیت‌های مناطق آزاد جمهوری اسلامی ایران و جهان خصوصاً همسایگان و رقبا بودم و این کتاب حاصل این تلاش می‌باشد. اقتصاددانان بهترین مدل توسعه اقتصادی را، توسعه از پیرامون به مرکز می‌دانند ولی در کشور ما توسعه از مراکز استان‌ها و پایتخت (تهران) شروع گردیده است، به همین جهت شاهد موج مهاجرت از شهرستان‌ها به تهران و سایر مراکز استان‌ها بوده‌ایم. توجه ویژه به رشد و توسعه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی می‌تواند زمینه مهاجرت معکوس را فراهم نماید. در جمهوری اسلامی ایران ۱۵ منطقه آزاد تجاری و ۷۹ منطقه ویژه اقتصادی مصوب وجود دارد که تمامی این مناطق به استثناء شهر فرودگاه امام خمینی (ره) در پیرامون و مرزها واقع شده‌اند و می‌توانند زمینه تحقق بند ۱۱ و ۱۲ اقتصاد مقاومتی را فراهم و تحریم‌ها را مدیریت و مرتفع نمایند. لذا رجاء واثق دارم علیرغم اینکه مناطق آزاد کشور ما که کمترین مشوق‌ها و بیشترین تحریم‌ها و محدودیت‌ها را دارا است، در صورت حکمرانی مناسب و توجه مسئولین قوای سه گانه در سالی که به فرمایش رهبر معظم انقلاب اسلامی سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها نامگذاری شده، می‌توانند به سرزمین تولید و صادرات تبدیل گردند.

در خاتمه از تمامی مدیران عامل محترم مناطق آزاد کشور و مسئولین دبیرخانه شورای مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که حقیر را در تدوین این کتاب یاری نمودند خصوصاً سرکار خانم یاسمن رحمتی پور از دانشجویان ممتاز دانشگاه علوم و فنون دریایی دانشگاه خرمشهر تشکر و قدرانی می‌نمایم.